

Színház.

A BOTCSINÁLTA DOKTOR. Vigopera. Szövegét Molière után írták: Carré és Barbier. Zenéjét szerző: Gounod.

Több mint ötven évig kellett várni, hogy a nagybecsű Gounodtól, ettől a könnyed, elegáns, nemes muzsikájú szerzőtől valamit megismerjünk. A „Botcsinálta doktor” nem oly nagyértékű és nem oly egyénien eredeti ugyan, mint nagy műve „Romeó és Julia” és különösen a „Faust”, de mégis sullyal bír. Egy vigopera! Könnyed, bohókás zene; a jókedv, a tavaszi játékok, a bohó szokkelések csipkés sorozata. Egy példa, hogy milyen a gyermek-játékszer, amelyet felnőtt készít... mit termel a zseniáltság, ha pihen. Nincs itt szükség a zenei intelligencia, tudás és felkészültség csákányaira, hogy kibányáshassuk az aranyat.

Vannak óriások, akik büszke magasban dacos bástyázással falazzák körül magukat s vannak nagyságok, akik szeretnek elvegyülni a nép között; akik maguktól jönnek demokratikus hajlandósággal; a letompított hatalmi tudat, a lekötözött nagyságérzet enyelgésével. Oda nem mindenki juthat el s őket nem mindenki értheti meg... ez mindenkihez oda megy és az összesek által érthető nyelven beszél. És ennek meg annak dacára, hogy e művében legkevésbé adja önmagát; mégis sohasem lesz unalmas, banális, triviális és nem válik vérszegény, kopott kopizálóvá. Mert bár Mozartot és Rossinif hódolva követi; még sem lehet azt szolgálai utánzásnak minősíteni. Ha jelzett zenészek palettájáról veszi is színeit; saját ecsetjével és eredeti tudásával keveri azokat egyéni festékekké... egy szellemes, kedves, bájos, jókedvtől trillázva lüktető muzsikává.

Az egész vezérkönyv kottákba foglalt képe

a csengő jókedvnek, a pajkos vígságnak, a bájos dallamoknak és szimboluma lehetne a gyönyörű tündér-lányok pompázó favaszéji játszadozásainak, szerfelen lendületű csapongásaiknak, kéjesen vibráló kigyózásaiknak... A megelégedett, kedélyes és nemes é. z. s. ember lelke lélegzik a partitúra zárt, klasszikus formái között. Az élce, a szellemesség, a humor gyönyörű rakettái sisteregve, suhogva, tüzelve robognak elő a zenekarból. Invenciója a bőség szaruja, amelyből sűrűn hullnak a nemes veretű melódiák és áriák. Mindenütt a fény, a napsütés világosságai; a boldog élet, a kacagó derű hangjai; a zuhogó csermely, a suhogó fák, az élő természet kéjes, vidám lüktetései.

De Gounod nemcsak Mozart rajongója és Rossini tisztelője volt, de Wagner és Berlioz tanulmányozásaiba is elmerült. És ezek hatása meglátszik a hangszerelésben, a zenekari hatásokban, a harmonizálásoknál és helyzetfestésekben. Meg a zenének a szöveghez való alkalmazásánál, amely utóbbi itt, e dalműnél különben egy zsánerű, egy légkörű és egy fémjelzésű a partitúrával. Mindkettő kiválóságát mutatja az, hogy ikreknek látszanak... De nem is csoda, hiszen a librettó Molière remekműve, amelynek értékéből és egészéből semmisem törlelődött le az átírás munkájánál. Molière az opera-színpadon is megmaradt Molière-nek, a nagynak, a kiválónak, az örökéletűnek... s ezzel a szövegről mindent megmondtunk!

A Népopera megfelelő előadásban hozta a darabot. A szereplők közül ki kell emelnünk Pajor Ödönt, Bazilidesz Máriát és Bihar Sándort. A karmester Reiner Frigyes pedig méltó volt eddigi sikereihez; nemesen és előkelő művészettel dirigált.

Munk Andor.